2024/1499

29.5.2024 г.

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1499 НА СЪВЕТА

от 7 май 2024 година

относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране на лицата, независимо от тяхната раса или етнически произход, равното третиране на лицата по въпросите на заетостта и професиите, независимо от тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, равното третиране на жените и мъжете по въпросите на социалното осигуряване и достъпа и предоставянето на стоки и услуги, и за изменение на директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 19, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент ([1]),

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

(1) Равенството и недискриминацията са признати като основни ценности на Съюза в членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В членове 8 и 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда съответно Съюзът да насърчава равенството между мъжете и жените и да се бори с дискриминацията, основана на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация във всички свои дейности. Хартата на основните права на Европейския съюз защитава правото на недискриминацията, правото на равенство между жените и мъжете и правото на интеграция за хората с увреждания съответно в членове 21, 23 и 26. Съюзът вече прие няколко директиви за борба с дискриминацията.

(2) Целта на настоящата директива е да се определят минимални изисквания за функционирането на органите за насърчаване на равното третиране (наричани по-нататък „органи по въпросите на равенството“), за да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се засили прилагането на принципа на равно третиране, произтичащ от директиви 79/7/ЕИО ([3]), 2000/43/ЕО ([4]), 2000/78/ЕО ([5]) и 2004/113/ЕО ([6]) на Съвета.

(3) С Директива 79/7/ЕИО се цели борба с дискриминацията, основана на пола, в областта на социалното осигуряване.

(4) С Директива 2000/43/ЕО се установява рамка за борба срещу дискриминацията, основана на расов признак или етнически произход.

(5) С Директива 2000/78/ЕО се установява рамка за борба срещу дискриминацията, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, в областта на заетостта, професиите и професионалното обучение.

([1]) Одобрение от 10 април 2024 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
([2]) ОВ C 184, 25.5.2023 г., стр. 71.
([3]) Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 г. относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване (ОВ L 6, 10.1.1979 г., стр. 24).
([4]) Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).
([5]) Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).
([6]) Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37).

(6) С Директива 2004/113/ЕО се установява рамка за борба срещу дискриминацията, основана на пола, в сферата на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги.

(7) Съдът постановява, че обхватът на принципа на равно третиране на мъжете и жените не може да бъде ограничен до забраната на дискриминация, основана на факта, че дадено лице е от един или друг пол. С оглед на неговата цел и на характера на правата, които той цели да защитава, той се прилага също и по отношение на дискриминацията, свързана с промяната на пола на дадено лице. ([7])

(8) Директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО изискват от държавите членки да определят един или повече органи за насърчаване на равното третиране, включително за анализа, мониторинга и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация на основанията, предвидени в съответната директива. Посочените директиви изискват от държавите членки да гарантират, че правомощията на тези органи включват предоставянето на независима помощ на жертвите, провеждането на независими проучвания относно дискриминацията, публикуването на независими доклади и отправянето на препоръки по всички въпроси, свързани с дискриминацията.

(9) Директиви 2006/54/ЕО ([8]) и 2010/41/ЕС ([9]) на Европейския парламент и на Съвета предвиждат също определянето на органи по въпросите на равенството за насърчаване, анализ, мониторинг и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация, основана на пола.

(10) Всички държави членки са определили органи по въпросите на равенството съгласно директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО. Въведена беше разнообразна система от органи по въпросите на равенството и бяха установени добри практики. Много органи по въпросите на равенството обаче са изправени пред предизвикателства, по-специално по отношение на ресурсите, независимостта и правомощията, необходими за изпълнението на техните задачи.

(11) Директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО оставят широка свобода на преценка на държавите членки по отношение на структурата и функционирането на органите по въпросите на равенството. В резултат на това са налице значителни разлики между органите по въпросите на равенството в държавите членки, що се отнася до мандата, правомощията, структурите, ресурсите и оперативното функциониране на тези органи. Това от своя страна означава, че защитата срещу дискриминация се различава между отделните държави членки.

(12) Въпреки че съгласно директиви 79/7/ЕИО и 2000/78/ЕО от държавите членки не се изисква да определят органи по въпросите на равенството, които да разглеждат въпросите, обхванати от тези директиви, има органи по въпросите на равенството, които имат компетентност по тези въпроси в повечето държави членки, когато това е предвидено в националното право. Това обаче не важи за всички държави членки, което води до различни равнища на защита срещу дискриминация по отношение на въпросите, обхванати от тези директиви в рамките на Съюза.

(13) За да се гарантира, че органите по въпросите на равенството могат ефективно да допринесат за осигуряване на прилагането на директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО чрез насърчаване на равното третиране, предотвратяване на дискриминацията и предоставяне на помощ на всички дискриминирани лица и групи за достъп до правосъдие в рамките на Съюза, е необходимо да се установят минимални стандарти за функционирането на тези органи и да се разшири мандатът им, за да обхване въпросите съгласно директиви 79/7/ЕИО и 2000/78/ЕО. Минималните стандарти, посочени в настоящата директива, вземат предвид Препоръка (ЕС) 2018/951 на Комисията ([10]), като се основават на някои от нейните разпоредби и на препоръчания в нея подход. Те се основават и на други съответни инструменти, като например преработената Обща политическа препоръка № 2 относно органите по въпросите на равенството, приета от Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността, и Парижките принципи във връзка с статута на националните институции по правата на човека, приети от Организацията на обединените нации, които са приложими по отношение на националните институции за правата на човека.

([7]) Решение на Съда от 30 април 1996 г., *P / S и Cornwall County Council, C-13/94*, ECLI:EU:C:1996:170; Решение на Съда от 7 януари 2004 г., *K.B. / National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health*, C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; Решение на Съда от 27 април 2006 г., *Sarah Margaret Richards / Secretary of State for Work and Pensions*, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; Решение на Съда от 26 юни 2018 г., *MB/Secretary of State for Work and Pensions*, C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.

([8]) Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23).

([9]) Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1).

([10]) Препоръка (ЕС) 2018/951 на Комисията от 22 юни 2018 г. относно стандартите за органите по въпросите на равенството (ОВ L 167, 4.7.2018 г., стр. 28).

(14) Същите минимални стандарти за функционирането на органите по въпросите на равенството по отношение на въпросите, обхванати от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, са предвидени в Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета ([11]).

(15) Настоящата директива следва да се прилага по отношение на действията на органите по въпросите на равенството в областите, обхванати от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Минималните изисквания, посочени в настоящата директива следва да се отнасят само до функционирането на органите по въпросите на равенството и не следва да разширяват материалното или персоналното приложно поле на тези директиви.

(16) При насърчаването на равното третиране, предотвратяването на дискриминацията, събирането на данни относно дискриминацията и подпомагането на жертвите в съответствие с настоящата директива, е важно органите по въпросите на равенството да обръщат особено внимание на комбинираната дискриминация, разбирана като дискриминация, основана на комбинация от основания за дискриминация, за които е предвидена защита съгласно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

(17) Държавите членки следва да определят един или повече органи, които да упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива. Държавите членки могат да разделят правомощията между няколко органа по въпросите на равенството, например като възложат на един орган предотвратяването на дискриминацията, насърчаването на равното третиране и подпомагането на жертвите на дискриминация, а на друг — функциите по вземане на решения. Настоящата директива следва да не засяга компетенциите на инспекциите по труда или други правоприлагащи органи, както и автономността и ролята на социалните партньори.

(18) Органите по въпросите на равенството могат ефективно да изпълняват своята роля само ако са в състояние да действат напълно независимо, без да са подложени на външно влияние. За тази цел държавите членки следва да вземат редица мерки, които допринасят за независимостта на органите по въпросите на равенството. Органите по въпросите на равенството, които упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива, могат да бъдат част от министерство или друга организационна структура, при условие че са налице необходимите гаранции, за да се осигури изпълнението на техните задачи независимо от политическо, финансово, религиозно или друго влияние. По-специално, при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия органите по въпросите на равенството следва да запазят своята независимост по отношение на всякакво външно влияние, било то пряко или непряко, като се въздържат от търсене или приемане на инструкции от когото и да било. В съответствие с целите на настоящата директива и в рамките на приложимата правна рамка органите по въпросите на равенството следва да могат да управляват собствените си финансови и други ресурси, включително като подбират и управляват своя персонал, и да могат да определят своите приоритети. Членовете на персонала, които заемат длъжности, свързани с вземането на решения или управлението, независимо дали са постоянни или временни, като например ръководителя или заместник-ръководителя на органа по въпросите на равенството и когато е приложимо, членовете на управителния съвет, следва да бъдат независими, квалифицирани за заеманата от тях длъжност и подбрани по прозрачна процедура. Прозрачността на тази процедура може да бъде гарантирана например чрез публично публикуване на обявленията за свободни работни места.

(19) Държавите членки следва да гарантират, че вътрешната структура на органите по въпросите на равенството, като например вътрешната им организация и процедури, позволява независимото и, когато е целесъобразно, безпристрастно упражняване на различните им правомощия, чрез установяване на подходящи гаранции в случаите, когато органите по въпросите на равенството са натоварени с потенциално противоречащи си задачи, особено когато някои от тези задачи са свързани с подкрепа жертвите. Органите по въпросите на равенството следва по-специално да действат безпристрастно при извършването на проверка или преценката на даден случай, особено когато органът по въпросите на равенството притежава правомощия за вземане на обвързващи решения.

(20) Когато органът по въпросите на равенството е част от многомандатен орган, като например омбудсман с по-широк мандат или национална институция по правата на човека, вътрешната структура на такъв многомандатен орган следва да гарантира ефективното упражняване на специфичния мандат в областта на равенството.

(21) Чрез съответните си национални бюджетни процедури държавите членки следва да гарантират, че органите по въпросите на равенството получават достатъчно ресурси, включително квалифициран персонал, подходящи помещения и инфраструктура, за да изпълняват всяка от задачите си ефективно, в разумен срок или в сроковете, определени от националното право. Получаването на достатъчно ресурси е от съществено значение за тяхното ефективно функциониране и изпълнението на задачите им. Важно е, когато на органите по въпросите на равенството са предоставени нови правомощия, държавите членки да гарантират, че техните финансови и други ресурси продължават да им позволяват да изпълняват задачите си и да упражняват ефективно своите правомощия.

([11]) Директива (ЕС) 2024/1500 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране и равните възможности на жените и мъжете в областта на заетостта и професиите и за изменение на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС (ОВ L, 2024/1500, 29.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj).

(22) Важно е разпределението на финансовите ресурси да остане стабилно, да се планира на многогодишна база и да позволява на органите по въпросите на равенството да покриват разходи, които могат да бъдат трудни за предвиждане, като например в случай на увеличаване на броя на жалбите, на разходите, свързани със съдебни спорове и на използването на автоматизирани системи. От ключово значение е да се обърне внимание на възможностите и рисковете, свързани с използването на автоматизирани системи, по-специално изкуствен интелект. По-специално органите по въпросите на равенството следва да разполагат с подходящи човешки и технически ресурси. Тези ресурси следва по-конкретно да позволяват на органите по въпросите на равенството да използват автоматизирани системи в работата си, от една страна, и да оценяват тези системи по отношение на спазването на правилата за недискриминация, от друга страна. Когато органът по въпросите на равенството е част от многомандатен орган, следва да се осигурят ресурсите, необходими за изпълнението на неговия мандат в областта на равенството.

(23) Органите по въпросите на равенството, заедно с други участници, например социалните партньори и организациите на гражданското общество, имат ключова роля в предотвратяването на дискриминацията и насърчаването на равенството. С цел да се преодолеят структурните аспекти на дискриминацията и да се допринесе за социалните промени, органите по въпросите на равенството следва да бъдат оправомощени да извършват дейности за предотвратяване на дискриминацията на основанията и в областите, попадащи в обхвата на директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, и за насърчаване на равното третиране. Тези дейности могат да включват обмен на добри практики, приемане на позитивни мерки и интегриране на принципа на равенство във всички действия на публичните и частните субекти, както и предоставянето на подходящо обучение, информация, съвети, насоки и подкрепа на тези субекти. От съществено значение е също така органите по въпросите на равенството да общуват със съответните заинтересовани страни и да участват в обществения дебат.

(24) Освен това предотвратяването на дискриминацията, основна задача на органите по въпросите на равенството е да предоставят помощ на предполагаеми жертви на дискриминация. Под жертви следва да се разбират всички лица, които считат, че са били подложени на дискриминация, както е посочено в член 4 от Директива 79/7/ЕИО, член 2 от Директива 2000/43/ЕО, член 2 от Директива 2000/78/ЕО или член 4 от Директива 2004/113/ЕО. Всяко лице може да бъде жертва на дискриминация, основана на пола, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, и следва да се ползва от помощта на органите по въпросите на равенството на ранен етап, независимо дали е установена дискриминация. Тази помощ следва винаги да включва най-малко предоставянето на основна информация на жалбоподателите, включително информация относно това дали разглеждането на жалбата ще бъде приключено или дали съществуват основания за по-нататъшни действия по нея, освен ако жалбата не е подадена анонимно. Държавите членки отговарят за определянето на условията, при които органът по въпросите на равенството следва да информира жалбоподателите, като например сроковете на процедурата или процесуалните гаранции срещу повтарящи се жалби или жалби, които представляват злоупотреба.

(25) За да се гарантира, че всички жертви могат да подадат жалба, следва да е възможно подаването да се извършва по различни начини. Съгласно Препоръка (ЕС) 2018/951 подаването на жалби следва да бъде възможно на език по избор на жалбоподателя, който е общоговорим в държавата членка, в която се намира органът по въпросите на равенството. С цел да се въздейства върху една от причините за недостатъчното подаване на сигнали, а именно страхът от репресивни мерки, органите по въпросите на равенството следва да информират жертвите за приложимите правила за поверителност.

(26) За да се предложи възможност за бързо, достъпно, извънсъдебно уреждане на спорове, държавите членки следва да предвидят възможността страните да потърсят алтернативен начин на уреждане на споровете, предлаган от самия орган по въпросите на равенството или от друг съществуващ компетентен субект. При избора на друг компетентен субект е важно да се вземат предвид трайно създадените субекти и да се гарантира, че лицето(ата), което(които) отговаря(т) за процеса на преструктуриране, е(са) независимо(и), безпристрастно(и) и притежава(т) необходимия експертен опит. Извънсъдебното решаване на спорове е по-вероятно да доведе до успешен резултат, когато това се извършва със съгласието на страните. Възможността да потърсят независима консултация или да бъдат представлявани или подпомагани от трета страна, като например социалните партньори, също може да бъде от полза за страните на всеки етап от алтернативното разрешаване на техния спор. В случай че подобна процедура приключи без решение, например защото една от страните отхвърля резултата от нея, страните не следва да бъдат възпрепятствани да действат по съдебен път. Държавите членки следва да определят условията на процедурата за алтернативно разрешаване на спорове в съответствие с националното право и практика.

(27) Когато органите по въпросите на равенството подозират евентуално нарушение на принципа на равно третиране, установен с директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО или 2004/113/ЕО, те следва да могат да извършват проверки, по- специално вследствие на подадена жалба или по своя инициатива.

(28) Доказателствата са от ключово значение, за да се определи дали е извършена дискриминация, като често жертвата не разполага с тях. Поради това органите по въпросите на равенството следва да имат достъп до информацията, необходима за установяване на това дали е извършена дискриминация, и да си сътрудничат с други компетентни органи, които могат да включват съответните публични служби, като инспекциите по труда или инспекторатите по образованието, и социалните партньори. Държавите членки следва да създадат подходяща рамка за упражняването на тази компетентност в съответствие с националните правила и процедури. Държавите членки могат да възложат извършването на проверките на друг компетентен орган в съответствие с националното право и практика. За да се избегне дублиране на процедурите, този компетентен орган следва да предостави на органа по въпросите на равенството, при поискване от негова страна, информация относно резултатите от проверката след приключването на процедурата.

(29) Органите по въпросите на равенството следва да могат да документират своята оценка на жалбата въз основа на събраните доказателства. Държавите членки следва да определят правното естество на тази оценка, която може да бъде необвързващо становище или обвързващо решение. И в двата случая в документа следва да се посочат основанията за оценката и да са включени, когато е целесъобразно, мерки за отстраняване на всяко установено нарушение на принципа на равно третиране и за предотвратяване на бъдещи нарушения, като се отчита различното естество на становищата и решенията. За да се гарантира ефективната работа на органите по въпросите на равенството, държавите членки следва да приемат подходящи механизми за последващи действия във връзка със становищата и прилагането на решенията.

(30) С цел повишаване на осведомеността за извършваната от тях работа и правото в областта на равенството и правото, свързано с дискриминацията, органите по въпросите на равенството следва да имат възможност да публикуват поне резюмета на становищата и решенията си, които считат за особено важни.

(31) Органите по въпросите на равенството следва да имат право да действат в съдебни производства, за да допринасят за гарантиране на спазването на принципа на равно третиране, установен в директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Тези съдебни производства могат да се провеждат в съдилища или еквивалентни органи, които разглеждат въпроси на равното третиране и дискриминацията, в съответствие с националното право и практика. Националното право и практика по въпросите на допустимостта на исковете, и по-специално всяко условие за законен интерес, не могат да се прилагат по начин, който може да накърни ефективността на правото на действие на органите по въпросите на равенството. Очаква се правомощията за извършване на проверки и вземане на решения и правото на действие в съдебни производства, предоставени на органите по въпросите на равенството съгласно настоящата директива, да улеснят практическото прилагане на действащите разпоредби на директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО относно тежестта на доказване и защитата на правата. При условията, предвидени в настоящата директива, органите по въпросите на равенството ще могат да установяват факти, от които може да бъде заключено, че е налице пряка или непряка дискриминация, като по този начин се изпълняват условията, предвидени в член 8 от Директива 2000/43/ЕО, член 10 от Директива 2000/78/ЕО и член 9 от Директива 2004/113/ЕО. Поради това подкрепата, оказвана от органите по въпросите на равенството съгласно настоящата директива, ще улесни достъпа до правосъдие за жертвите. Следва да е възможно органите по въпросите на равенството да решават по кои случаи да участват в съдебни производства, така че да допринасят за правилното тълкуване и прилагане на законодателството в областта на равното третиране.

(32) Когато органите по въпросите на равенството имат правомощието да вземат обвързващи решения, те следва да бъдат оправомощени да действат като страна в производства по изпълнение или съдебен контрол на тези решения. Органите по въпросите на равенството следва също да могат да представят становища пред съда, например чрез даване на експертно мнение, в съответствие с националното право и практика.

(33) Правото на органите по въпросите на равенството да действат в съдебни производства може да приеме различни форми при различните национални правни уредби. Поради това държавите членки следва да изберат, в съответствие с националното право и практика, една или повече форми на действие на органите по въпросите на равенството: да действат от името на една или няколко жертви, в подкрепа на една или няколко жертви или да образуват съдебно производство от свое име.

(34) Органите по въпросите на равенството следва да могат действат от името или в подкрепа на жертвите, когато е приложимо с тяхното одобрение, което да позволява на жертвите да имат достъп до правосъдие в честите случаи, когато процедурните и финансовите бариери или страхът от виктимизация ги възпират. Когато действат от името на една или няколко жертви, органите по въпросите на равенството представляват жертвите пред съда. Когато органите по въпросите на равенството действат в подкрепа на една или няколко жертви, те участват в съдебни производства, образувани от жертвите, в подкрепа на иска.

(35) Срещу някои случаи на дискриминация е трудно да се противодейства, тъй като няма жалбоподател, който сам да поиска разглеждане на случая. В решението си по дело C-54/07 ([12]), заведено от името на орган по въпросите на равенството, Съдът потвърди, че дискриминация може да бъде установена дори при липса на идентифицирана жертва. Поради това, с цел водене на борба с дискриминацията в обществен интерес държавите членки следва да имат опцията да предвидят възможността органите по въпросите на равенството да действат от свое име при определени случаи на дискриминация, например предвид големия брой или тежестта на случаите или предвид необходимостта от правно изясняване, като всяко от тези обстоятелства може да бъде индикация за това, че дискриминацията е структурна или системна. В съответствие с националното право и практика държавите членки следва да могат да предвидят, че в такива случаи на дискриминация е необходимо наличието на идентифицирано лице или образуване в качеството на ответник.

(36) За да се гарантира зачитането на индивидуалните права, държавите членки следва да допълнят правомощията на органите по въпросите на равенството с подходящи процесуални гаранции, които осигуряват подходяща защита на правото на поверителност, както и на общите принципи на правото, правото на справедлив процес, правото на защита и правото на съдебен контрол върху обвързващи решения, включително когато органът по въпросите на равенството действа като страна или от името на страна в съдебни производства. Държавите членки могат например да осигуряват поверителност на свидетелите и лицата, сигнализиращи за нередности, което е важен способ за насърчаване на подаването на сигнали за случаи на дискриминация.

(37) Разпоредбите на настоящата директива относно правото на органите по въпросите на равенството да действат в съдебни производства не променят правата на жертвите или на сдруженията, организациите или другите юридически лица, осигуряващи зачитането на правата на жертвите, които в съответствие с критериите, определени в националното право, имат законен интерес да гарантират спазването на директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, както е предвидено в тези директиви, включително когато тези жертви, сдружения, организации или други юридически лица участват в съдебни или административни процедури, или и в двете.

(38) Ефективността на работата на органите по въпросите на равенството зависи също от предоставянето на пълен достъп до техните услуги на групите, изложени на риск от дискриминация. Във Второто проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията, проведено от Агенцията за основните права на Европейския съюз, 71 % от членовете на етнически или имигрантски малцинствени групи съобщиха, че не знаят нито една организация, предлагаща подкрепа или съвети на жертвите на дискриминация. Ключова стъпка в подкрепа на такъв достъп е държавите членки да гарантират, че хората познават правата си и са наясно със съществуването на органи по въпросите на равенството и услугите, предлагани от тях. Това е особено важно за групи в неравностойно положение и групи, чийто достъп до тази информация може да бъде възпрепятстван, например поради уязвимия им икономически статус, възраст, увреждане, ниво на грамотност, гражданство или статут на пребиваване, или поради липсата на достъп до онлайн инструменти.

(39) Следва да бъде гарантиран равен достъп на всички до услугите и публикациите на органите по въпросите на равенството. За тази цел следва да бъдат идентифицирани и да се преодолеят потенциалните пречки пред достъпа до услугите на органите по въпросите на равенството. Услугите следва да бъдат безплатни за жалбоподателите. Без да се засяга автономността на регионалните и местните органи, държавите членки също така следва да гарантират, че услугите на органите по въпросите на равенството са на разположение на всички потенциални жертви на цялата тяхна територия, например чрез създаването на местни служби, включително мобилни офиси, използването на инструменти за комуникация, организиране на местни кампании или сътрудничество с местни делегати или организации на гражданското общество или чрез доставчици на услуги, с които е сключен договор.

(40) За да се гарантира достъпът на хората с увреждания до всички услуги и дейности на органите по въпросите на равенството, е необходимо да се осигури достъпност в съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета ([13]), както и разумни улеснения съгласно Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, приета на 13 декември 2006 г. Ето защо органите по въпросите на равенството следва да гарантират физическа и цифрова достъпност, като предотвратяват и премахват евентуалните пречки пред хората с увреждания при достъпа им до предоставяните от тези органи услуги и информация, и да осигуряват разумни улеснения, като извършват нужните и подходящи изменения и корекции, когато това е необходимо във всеки конкретен случай.

([12]) Решение на Съда от 10 юли 2008 г. по дело *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding v Firma Feryn NV*, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397.

([13]) Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

(41) Предоставянето на възможност на органите по въпросите на равенството за редовна координация и сътрудничество на различни равнища, в дългосрочен план, е от ключово значение за взаимното обучение, съгласуваността и последователността и може да разшири обхвата и въздействието на тяхната работа. Органите по въпросите на равенството следва да си сътрудничат в съответните си области на компетентност с други органи по въпросите на равенството в същата държава членка, както и с публични и частни субекти на местно, регионално, национално, международно равнище и на равнище на Съюза, като мрежи на органите по въпросите на равенството на равнище на Съюза, организации на гражданското общество, органи за защита на данните, социалните партньори, инспекторати по труда и образованието, правоприлагащи органи, агенции, отговорни на национално равнище за защитата на правата на човека, национални статистически бюра, органи, управляващи фондовете на Съюза, национални звена за контакт по въпросите на ромите, органи за защита на потребителите и национални независими механизми за насърчаване, защита и мониторинг по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

(42) Органите по въпросите на равенството не могат да изпълняват пълноценно ролята си на експерти в областта на равното третиране, нито да допринасят за интегрирането на принципа на равенство между половете, ако с тях не бъдат провеждани консултации своевременно в хода на процеса на изготвяне на политики по въпроси, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Поради това държавите членки следва да установят процедури, за да гарантират своевременното провеждане на консултации, и следва също да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството, когато преценят за необходимо, да правят препоръки и да ги публикуват навреме, така че да бъдат взети предвид.

(43) Данните за равенството са от решаващо значение за повишаването на осведомеността, изостряне на чувствителността към проблемите, количественото определяне на дискриминацията, показването на тенденции във времето, доказването на съществуваща дискриминация, оценката на прилагането на законодателството в областта на равенството, демонстрирането на необходимостта от позитивни мерки и приноса за изготвянето на политики, основани на доказателства. Органите по въпросите на равенството могат да допринесат за разработването на съответните данни относно равенството за тези цели, например като организират кръгли маси с участието на всички заинтересовани субекти. Те следва също да събират и анализират данни за собствената си дейност, да могат да провеждат проучвания и в съответствие с националното право да имат достъп и да използват статистическа информация, свързана с правата и задълженията по силата на директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Личните данни, събирани от органите по въпросите на равенството, следва да се анонимизират или, когато това не е възможно, да се псевдонимизират.

(44) Органите по въпросите на равенството следва да приемат работна програма, в която се определят приоритетите и бъдещите им дейности, което ще им позволи да гарантират съгласуваността на различните си направления на работа с течение на времето и да се справят със системните проблеми на дискриминацията, попадащи в обхвата на техния мандат, като част от дългосрочен план за действие.

(45) Освен годишен доклад за дейността органите по въпросите на равенството следва редовно да публикуват доклад, включващ цялостна оценка на положението по отношение на дискриминацията, попадаща в обхвата на техния мандат, в държавите членки, както и други доклади, свързани с дискриминацията.

(46) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на задълженията на държавите членки за докладване по отношение на функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да състави и да обновява списък на съответните показатели, въз основа на които следва да се събират данни. Тези показатели не следва да служат за целите на класирането или издаването на конкретни препоръки към отделни държави членки. Посочените правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([14]).

(47) Настоящата директива определя минимални изисквания, като предоставя на държавите членки възможността да въведат или запазят по-благоприятни разпоредби. Прилагането на настоящата директива не следва да служи като основание за влошаване на завареното положение във всяка държава членка.

(48) Всяко обработване на лични данни от органи по въпросите на равенството съгласно настоящата директива следва да се извършва в пълно съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([15]). Държавите членки следва да гарантират, че задачите на органите по въпросите на равенството са ясно определени в закон, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679. Органите по въпросите на равенството следва да обработват лични данни само доколкото това е необходимо за изпълнение на техните задачи съгласно настоящата директива. Лицата, чиито лични данни се обработват, следва да бъдат информирани за правата си като субекти на данни, включително за средствата за правна защита, с които разполагат на национално равнище.

([14]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([15]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

(49) Когато изпълнението на задачите на органите по въпросите на равенството изисква обработването на специалните категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, държавите членки следва също така да гарантират, че националното право зачита същността на правото на защита на данните и предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните, в съответствие с член 9, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕС) 2016/679. Тези гаранции следва да включват например вътрешни политики и мерки за гарантиране на свеждането на данните до минимум, включително чрез анонимизиране на личните данни, когато е възможно; прилагане на псевдонимизация и криптиране на лични данни; предотвратяване на неразрешен достъп и предаване на лични данни; гарантиране, че личните данни не се обработват по-дълго, отколкото е необходимо за целите, за които се обработват.

(50) Настоящата директива надгражда правилата, установени в директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО, като въвежда по-строги стандарти за функционирането на органите по въпросите на равенството. Поради това разпоредбите относно органите по въпросите на равенството в директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО следва да бъдат заличени.

(51) Настоящата директива цели да гарантира функционирането на органите по въпросите на равенството съгласно минимални стандарти с цел да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се засили прилагането на принципа на равно третиране. Тъй като целта на настоящата директива не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, предвиден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива, която е ограничена до определянето на минимални стандарти, не излиза извън рамките на необходимото за постигане на тази цел.

(52) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([16]) беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който даде становище на 2 февруари 2023 г. ([17]),

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Цел, предмет и приложно поле

1. В настоящата директива се определят минимални изисквания за функционирането на органите по въпросите на равенството, за да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се подобри прилагането на принципа на равно третиране, произтичащ от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

2. Задълженията на държавите членки и задачите на органите по въпросите на равенството, предвидени с настоящата директива, обхващат правата и задълженията, произтичащи от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

Член 2

Определяне на органи по въпросите на равенството

1. Държавите членки определят един или повече органи (наричани по-долу „органи по въпросите на равенството“), които да упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива.

2. Настоящата директива не засяга компетенциите на инспекциите по труда или други правоприлагащи органи или на социалните партньори и правата и прерогативите на социалните партньори в съответствие с националното право и практика, включително по отношение на колективните трудови договори и представителството и защитата в съдебни производства..

([16]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018г., стр. 39).

([17]) ОВ C 64, 21.2.2023 г., стр. 46.

Член 3

Независимост

1. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че органите по въпросите на равенството са независими и свободни от външно влияние и не търсят, нито приемат указания от правителството или от друг публичен или частен субект при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия. В съответствие с целите на настоящата директива и в рамките на приложимата правна рамка органите по въпросите на равенството са в състояние да управляват собствените си финансови и други ресурси и да приемат свои собствени решения по отношение на вътрешната си структура, отчетност, персонал и организационни въпроси.

2. Държавите членки предвиждат прозрачни процедури относно избора, назначаването, отзоваването и потенциалния конфликт на интереси на служителите на органите по въпросите на равенството, заемащи длъжности, свързани с вземането на решения, или ръководни длъжности, и, когато е приложимо, на членовете на управителния съвет, за да се гарантира тяхната компетентност и независимост.

3. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството създават вътрешна структура, която гарантира независимото, а при необходимост и безпристрастното, упражняване на техните правомощия.

4. Държавите членки правят необходимото вътрешната структура на многомандатните органи да гарантира ефективното упражняване на мандата по отношение на равенството.

Член 4

Ресурси

Държавите членки, в съответствие със своите национални бюджетни процедури, гарантират, че на всеки орган по въпросите на равенството се предоставят човешките, техническите и финансовите ресурси, необходими за ефективното изпълнение на всички негови задачи и упражняване на всички негови правомощия, на основанията и във областите, обхванати от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, включително когато органите по въпросите на равенството са част от многомандатни органи.

Член 5

Повишаване на осведомеността, предотвратяване на дискриминацията и насърчаване на равното третиране

1. Държавите членки приемат подходящи мерки като например стратегии за повишаване на осведомеността на обществеността на цялата си територия относно правата съгласно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО и съществуването на органите по въпросите на равенството и техните услуги, като обръщат особено внимание на лицата и групите, изложени на риск от дискриминация.

2. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да извършват дейности за предотвратяване на дискриминацията и насърчаване на равното третиране съгласно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Тези дейности могат да включват, наред с другото, насърчаване на положителни действия и интегриране на принципа на равенство между половете сред публичните и частните субекти, предоставяне на съответно обучение, консултации и подкрепа, участие в обществения дебат, комуникация със съответните заинтересовани страни, включително социалните партньори, и насърчаване на обмена на добри практики. При извършването на тези дейности органите по въпросите на равенството могат да вземат предвид специфични ситуации на неравностойно положение, произтичащи от комбинирана дискриминация, която се разбира като дискриминация, основана на комбинация от основания за дискриминация, за които е предвидена защита съгласно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

3. Държавите членки и органите по въпросите на равенството вземат предвид комуникационните инструменти и формати за всяка целева група. Те се съсредоточават по-специално върху групите, чийто достъп до информация може да бъде възпрепятстван, например поради техния несигурен икономически статус, възраст, увреждане, ниво на грамотност, гражданство или статут на пребиваване или поради липса на достъп до онлайн инструменти.

Член 6

Помощ на жертвите

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да предоставят помощ на предполагаемите жертви, както е посочено в параграфи 2—4.

За целите на настоящата директива „жертви“ означава всички лица, които считат, че са били подложени на дискриминация по смисъла на член 4 от Директива 79/7/ЕИО, член 2 от Директива 2000/43/ЕО, член 2 от Директива 2000/78/ЕО или член 4 от Директива 2004/113/ЕО.

2. Органите по въпросите на равенството разполагат с правомощия да получават жалби за дискриминация.

3. Органите по въпросите на равенството предоставят помощ на жертвите, първоначално като ги информират за следното:

а) правната рамка, включително със съвети, съобразени с тяхното специфично положение;

б) услугите, предлагани от органа по въпросите на равенството, и свързаните с тях процедурни аспекти;

в) наличните средства за правна защита, включително възможността за завеждане на дело в съда;

г) приложимите правила за поверителност и защитата на личните данни; и

д) възможностите за получаване на психологическа или друг вид подкрепа от други органи или организации.

4. Органите по въпросите на равенството информират жалбоподателите в разумен срок дали разглеждането на жалбата ще бъде приключено или съществуват основания за по-нататъшни действия по нея.

Член 7

Алтернативно разрешаване на спорове

Органите по въпросите на равенството могат да предложат на страните възможността да потърсят алтернативно разрешаване на спора. Тази процедура може да бъде ръководена от самия орган по въпросите на равенството или от друг компетентен субект в съответствие с националното право и практика, като в този случай органът по въпросите на равенството може да представи становище на този субект. Такова алтернативно разрешаване на спорове може да приеме различни форми, като например медиация или помирение, в съответствие с националното право и практика. Ако такава процедура приключи без решение, това не засяга правото на страните да предприемат действия в съдебни производства. Държавите членки осигуряват наличието на достатъчен давностен срок, за да се гарантира, че страните по спора имат достъп до съд, например чрез спиране на давностния срок, докато страните участват в алтернативна процедура за уреждане на спорове.

Член 8

Проверки

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да правят проверки за това дали е налице нарушение на принципа на равно третиране, установен в директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

2. Държавите членки предвиждат рамка за извършване на проверки, която дава възможност на органите по въпросите на равенството да установяват факти. По-специално тази рамка предоставя на органите по въпросите на равенството ефективни права на достъп до информация и документи, които са необходими, за да се установи дали е била извършена дискриминация. В нея също така се предвиждат подходящи механизми за сътрудничество на органите по въпросите на равенството със съответните публични органи за тази цел.

3. Държавите членки могат също така да възложат на друг компетентен орган, в съответствие с националното право и практика, правомощията, посочени в параграфи 1 и 2. Когато такъв компетентен орган приключи проверката си, той предоставя на органа по въпросите на равенството, по негово искане, информация за резултатите от нея.

4. Държавите членки могат да предвидят, че проверките по параграф 1 от настоящия член и член 9 не започват или не продължават, когато по същия случай има висящо съдебно производство.

Член 9

Становища и решения

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да дадат и документират своята оценка на случая, включително установените факти и мотивирано заключение относно наличието на дискриминация. Държавите членки определят дали това трябва да се направи чрез необвързващи становища или обвързващи решения.

2. Когато е целесъобразно, необвързващите становища и обвързващите решения включват конкретни мерки за отстраняване на всяко установено нарушение на принципа на равно третиране и за предотвратяване на бъдещи нарушения. Държавите членки установяват подходящи механизми за последващите действия във връзка с необвързващите становища, като задължения за обратна информация, и за прилагането на обвързващите решения.

3. Органите по въпросите на равенството следва да имат възможност да публикуват най-малко резюме на онези свои становища и решения, които считат за особено важни.

Член 10

Съдебни спорове

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат правомощието да участват в съдебни производства по гражданскоправни и административноправни въпроси, свързани с прилагането на принципа на равно третиране, установен в директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, както е предвидено в параграфи 2—4 от настоящия член, в съответствие с националното право и практика относно допустимостта на действията, включително всякакви правила относно изискването на одобрение от страна на жертвите.

2. Правомощието на органа по въпросите на равенството да участва в съдебни производства включва правото да представя становища пред съда в съответствие с националното право и практика.

3. Правомощието на органа по въпросите на равенството да участва в съдебни производства включва:

а) правото да иска започване на съдебни производства от името на една или няколко жертви;

б) правото да участва в съдебни производства в подкрепа на една или няколко жертви; или

в) правото да иска започване на съдебно производство от свое име с цел защита на обществения интерес.

4. Правото на органа по въпросите на равенството да действа по съдебни производства включва правото да действа като страна по производства за изпълнение или съдебен контрол на обвързващи решения, когато органите по въпросите на равенството са оправомощени да вземат такива решения съгласно член 9, параграф 1.

Член 11

Процесуални гаранции

Държавите членки гарантират, че в процедурите, посочени в членове 6—10, правата на защита на участващите физически и юридически лица са защитени. Обвързващите решения, посочени в член 9, подлежат на съдебен контрол в съответствие с националното право.

Член 12

Равен достъп

1. Държавите членки следва да гарантират равен достъп за всички до услугите и публикациите на органите по въпросите на равенството.

2. Органите по въпросите на равенството гарантират, че няма пречки за подаването на жалби, например като направят възможно жалби да бъдат приемани устно, писмено и онлайн.

3. Държавите членки гарантират, че услугите на органите по въпросите на равенството се предоставят безплатно на жалбоподателите на цялата тяхна територия, включително в селските и отдалечените райони.

Член 13

Достъп и разумни улеснения за лица с увреждания

Държавите членки осигуряват достъпност и разумни улеснения за лица с увреждания, за да им гарантират равен достъп до всички услуги и дейности на органите по въпросите на равенството, включително помощ за жертвите, разглеждане на жалби, алтернативно разрешаване на спорове, информация и публикации, както и дейности по предотвратяване на дискриминацията, насърчаване на равното третиране и повишаване на осведомеността.

Член 14

Сътрудничество

Държавите членки гарантират, че в рамките на съответните си области на компетентност органите по въпросите на равенството разполагат с подходящи механизми за сътрудничество с други органи по въпросите на равенството в същата държава членка и със съответните публични и частни субекти, включително инспекциите по труда, социалните партньори и организации на гражданското общество, на национално, регионално и местно равнище, както и в други държави членки, на равнището на Съюза и на международно равнище.

Член 15

Консултация

Държавите членки въвеждат процедури, за да гарантират, че правителството и съответните публични органи се консултират с органите по въпросите на равенството относно законодателството, политиката, процедурите и програмите, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат право да правят препоръки по тези въпроси, да ги публикуват и да изискват последващи действия във връзка с тези препоръки.

Член 16

Събиране на данни и достъп до данни за равенството

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството събират данни за своите дейности с оглед изготвянето на докладите, посочени в член 17, букви б) и в).

Събраните данни от органите по въпросите на равенството се дезагрегират по основанията и областите, обхванати от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, и в съответствие с показателите, посочени в член 18 от настоящата директива. Събраните лични данни се анонимизират, или когато това не е възможно, се псевдонимизират.

2. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството може да провеждат независими проучвания относно дискриминацията.

3. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат достъп до статистически данни, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО, в съответствие с националното право, когато органите по въпросите на равенството смятат, че тези статистически данни са необходими за цялостната оценка на положението по отношение на дискриминацията в държавата членка и за изготвянето на доклада, посочен в член 17, буква в) от настоящата директива.

4. Държавите членки разрешават на органите по въпросите на равенството да отправят препоръки до публични и частни субекти, включително публични органи, социалните партньори, дружества и организации на гражданското общество, относно видовете данни, които трябва да се събират във връзка с правата и задълженията, произтичащи от директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО. Държавите членки могат също така да разрешат на органите по въпросите на равенството да играят ролята на координатор при събирането на данни за равенството.

Член 17

Доклади и стратегическо планиране

Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството:

а) приемат работна програма, в която се определят техните приоритети и бъдещи дейности;

б) изготвят и предоставят на разположение на обществеността годишен отчет за дейността, включително относно годишния бюджет, персонала и финансите; и

в) най-малко на всеки четири години публикуват един или повече на брой доклади с препоръки относно положението във връзка с равното третиране и дискриминацията, включително потенциални структурни въпроси, в своята държава членка.

Член 18

Мониторинг и докладване

1. До 19 юни 2026 г. Комисията, чрез акт за изпълнение, изготвя списък с общи показатели за функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива. При определяне на показателите Комисията може да потърси съвет от Агенцията на Европейския съюз за основните права, Европейския институт за равенство на половете и от мрежите на равнище на Съюза на органите по въпросите на равенството. Тези показатели обхващат човешките, техническите и финансовите ресурсите, независимото функциониране, достъпността и ефективността на органите по въпросите на равенството, както и промените в техния мандат, правомощия или структура, като гарантират съпоставимостта, обективността и надеждността на данните, събрани на национално равнище. Показателите не са предназначени за целите на класирането или представянето на конкретни препоръки към отделни държави членки.

Актът за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22, параграф 2.

2. До 19 юни 2031 г. и на всеки 5 години след това държавите членки предоставят на Комисията цялата необходима информация за прилагането на настоящата директива. Тази информация включва най-малко данни за функционирането на органите по въпросите на равенството и взема предвид докладите, изготвяни от органите по въпросите на равенството съгласно член 17, букви б) и в).

3. Комисията изготвя доклад относно прилагането и практическите последици на настоящата директива въз основа на информацията, посочена в параграф 2, и допълнителни съответни данни, събрани на национално равнище и на равнището на Съюза, по-специално от органите по въпросите на равенството, мрежи на органите по въпросите на равенството на равнището на Съюза като Европейската мрежа на националните органи за равно третиране (EQUINET), организации на гражданското общество или други заинтересовани страни, от страна на Агенцията на Европейския съюз за основните права и Европейския институт за равенство между половете. Докладът разглежда независимото функциониране и ефективността на органите по въпросите на равенството в държавите членки въз основа на показателите съгласно параграф 1.

Член 19

Диалог относно функционирането на органите по въпросите на равенството

1. В контекста на мониторинга и докладването съгласно член 18 и с цел да се засили диалогът между институциите на Съюза и да се гарантира по-голяма прозрачност, Европейският парламент може ежегодно да кани Комисията с цел обсъждане на въпросите, посочени в същия член, свързани с функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива.

2. Европейският парламент може да изрази становището си в резолюции по въпросите, посочени в член 18.

3. При прегледа на действието на настоящата директива Комисията взема предвид, по целесъобразност, всички елементи, произтичащи от становищата, изразени по време на диалога, който се осъществява съгласно настоящия член, включително всяка резолюция на Европейския парламент по отношение на посочените в член 18 въпроси.

Член 20

Минимални изисквания

1. Държавите членки могат да въвеждат или поддържат разпоредби, които са по-благоприятни от минималните изисквания, установени в настоящата директива.

2. Прилагането на настоящата директива в никакъв случай не представлява основание за намаляване на равнището на закрила срещу дискриминация, което вече е осигурено от държавите членки в областите, уредени с директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

Член 21

Обработване на лични данни

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да събират и обработват лични данни само когато това е необходимо за изпълнението на задача съгласно настоящата директива.

2. Държавите членки гарантират, че когато органите по въпросите на равенството обработват специални категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, се предоставят подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интереси на субекта на данните.

Член 22

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 23

Изменения на директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО

Глава III от Директива 2000/43/ЕО и глава III от Директива 2004/113/ЕО се заличават. Позоваванията на органите за насърчаване на равното третиране, посочени в тези глави, се смятат за позовавания на органите по въпросите на равенството, посочени в член 2, параграф 1 от настоящата директива.

Член 24

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 19 юни 2026 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 25

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 23 се прилага от 19 юни 2026 г.

Член 26

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 7 май 2024 година.

За Съвета

Председател

M.-C. LEROY